

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Κύρωση α) της από 11.12.2020 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «Κοινωφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση» (John S. Latsis Public Benefit Foundation)» και του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών “Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ”» και β) της από 9.12.2020 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της 4ης Υ.Πε. Μακεδονίας και Θράκης, του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο», της κ. Άννας Μαρίας Λουίζας Ιωάννη Λάτση και της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Υγείας

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελείται από τριάντα έξι (36) άρθρα και διαρθρώνεται σε τρία (3) Μέρη.

Με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου (άρθρο πρώτο) φέρονται προς κύρωση α) η από 11.12.2020 Σύμβαση Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «Κοινωφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση» (John S. Latsis Public Benefit Foundation)» και του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών “Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ”» και β) η από 9.12.2020 Σύμβαση Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της 4ης Υ.Πε. Μακεδονίας και Θράκης, του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο», της κ. Άννας Μαρίας Λουίζας Ιωάννη Λάτση και της Ελλη-

νικής Αντικαρκινικής Εταιρείας» και τα συνημμένα σε αυτή Παραρτήματα Ι και ΙΙ, που υπεγράφησαν μεταξύ των ανωτέρω μερών για την πραγματοποίηση της δωρεάς του Ιδρύματος και της Δωρήτριας.

Ακολουθεί το Δεύτερο Μέρος του νομοσχεδίου, υπό τον τίτλο «Άλλες Διατάξεις του Υπουργείου Υγείας», το οποίο αποτελείται από επτά κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Α, άρθρα 2-12), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις ζητημάτων Ε.Ο.Π.Υ.Υ.», περιλαμβάνει διατάξεις αρμοδιότητας Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Συγκεκριμένα, με το άρθρο δεύτερο αντικαθίσταται η περίπτωση α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 και ρυθμίζονται ζητήματα μηνιαίας φαρμακευτικής δαπάνης. Με το άρθρο τρίτο τροποποιείται το άρθρο δεύτερο του ν. 4655/2020 (Α΄ 16) και παρατείνεται η ισχύς του αντισταθμιστικού μέτρου της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη για το χρονικό διάστημα από 1.1.2020 έως και 31.12.2021, για πρώην δικαιούχους του Ε.Κ.Α.Σ. που το απώλεσαν οριστικά δυνάμει του άρθρου 92 του ν. 4387/2016. Με το άρθρο τέταρτο αντικαθίσταται το άρθρο 27 του ν. 4708/2020 (Α΄ 140) και προβλέπεται παράταση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που αφορούν στη διαχείριση και αρχειοθέτηση του αρχειακού υλικού του Οργανισμού έως την 28.2.2021. Με το άρθρο πέμπτο θεσπίζονται οργανωτικές διατάξεις και ρυθμίζονται ζητήματα προσωπικού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Με το άρθρο έκτο παρατείνεται η ισχύς της υπ΄ αρ. 6177/23.9.2020 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Υγείας ως προς τη διάθεση νοσοκομειακών χώρων, εγκαταστάσεων και κλινών για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19. Με το άρθρο έβδομο ορίζεται ότι οι δαπάνες παρόχων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π.73549/17.11.2020 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Υγείας (Β΄ 5098), και οι οποίες αφορούν στο διάστημα από 6 Νοεμβρίου 2020 έως και τη δημοσίευση της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης, αποζημιώνονται κατά τα οριζόμενα σε αυτή. Με το άρθρο όγδοο θεσπίζονται διατάξεις σχετικές με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, με τροποποίηση των άρθρων 264, 265 και 268 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5). Με το άρθρο ένατο ορίζονται τα περί συνταγογράφησης του άρθρου 45 του Ε.Κ.Π.Υ. από όλους τους πιστοποιημένους ιατρούς. Με το άρθρο δέκατο, τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, εξαιρούνται της διαδικασίας εκκαθάρισης για την υποβολή των δαπανών τους προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., και η αποπληρωμή των δαπανών τους λαμβάνει χώρα με τη μέθοδο του πρόχειρου λογιστικού ελέγχου μέχρι την πλήρη εφαρμογή του Συστήματος Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρε-

σιών (Συ.Κ.Ν.Υ.) και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 31.12.2021. Με το άρθρο ενδέκατο ρυθμίζονται τα περί τροποποιήσεων των εγκρίσεων ανάληψης πολυετών υποχρεώσεων από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Με το άρθρο δωδέκατο ρυθμίζονται ζητήματα αμοιβής των μελών της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων, με τροποποίηση των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 254 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

Το δεύτερο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Β, άρθρα 13-17), υπό τον τίτλο «Ζητήματα ιδιωτικών κλινικών και Ευγενιδείου Θεραπευτηρίου», ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, ζητήματα λειτουργίας και επέκτασης ιδιωτικών κλινικών. Συγκεκριμένα, με το άρθρο δέκατο τρίτο παρέχεται, με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου στην παράγραφο 4 του άρθρου 8 του ν. 4600/2019 (Α' 43), η δυνατότητα σε ιδιωτικές κλινικές του π.δ. 235/2000 (Α' 199) που διαθέτουν ελεύθερο χώρο εντός του υπάρχοντος κτηρίου, να προσauξάνουν αναλόγως τις κλίνες τους, απορροφώντας κλίνες άλλης ιδιωτικής Κλινικής της οποίας η άδεια ανακαλείται. Με το άρθρο δέκατο τέταρτο ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με κτηριακές επεκτάσεις ιδιωτικών κλινικών, και αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 47 του ν. 4600/2019 (Α' 43). Με το άρθρο δέκατο πέμπτο ορίζεται η σύνθεση των επιτροπών ιδιωτικών κλινικών, με τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4600/2019 (Α' 43). Με το άρθρο δέκατο έκτο θεσπίζονται ειδικές διατάξεις για το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο καθώς και διατάξεις σχετικές με την εγκατάσταση πανεπιστημιακών κλινικών.

Το τρίτο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Γ, άρθρα 17-19), φέρει τον τίτλο «Ρυθμίσεις Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων». Ειδικότερα, με το άρθρο δέκατο έβδομο ρυθμίζονται οργανωτικά, λειτουργικά και ερευνητικά θέματα του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Με το άρθρο δέκατο όγδοο ρυθμίζονται ζητήματα δωρεάς οργάνων που αφορούν στον δότη οργάνου (συναισθηματικό δότη) με τον οποίο συνδέεται συναισθηματικά ο υποψήφιος λήπτης, καθώς και θέματα των Κέντρων Δοτών, με τροποποίηση των άρθρων 8 και 58 του ν. 3984/2011. Με το άρθρο δέκατο ένατο καθορίζονται ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων και με την τήρηση και τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Υποψηφίων Ληπτών συμπαγών οργάνων, με αντικατάσταση του άρθρου 19 του ν. 3984/2011 (Α' 150).

Το τέταρτο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Δ, άρθρα 20-26), υπό τον τίτλο «Ζητήματα ιατρικού προσωπικού και ειδικευμένων ιατρών», περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικές, ιδίως, με την πρόσληψη ιατρικού προσωπικού και τη στελέχωση των δομών υγείας. Με το άρθρο εικοστό, ενόψει της ανάγκης αντιμετώπι-

σης του κορωνοϊού COVID-19, επεκτείνεται η πρόσληψη ιατρικού προσωπικού άνευ ειδικότητας σε ιατρούς οι οποίοι έχουν υποβάλει αιτήσεις για ειδικευση μέχρι και τη 15.12.2020, με αντικατάσταση του άρθρου 46 της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83). Με το άρθρο εικοστό πρώτο ρυθμίζεται ζήτημα στελέχωσης των δομών παροχής υγείας, με αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 168 του ν. 4600/2019. Με το άρθρο εικοστό δεύτερο ρυθμίζεται η σύσταση θέσεων ειδικευομένων φυσικών νοσοκομείων - ακτινοφυσικών ιατρικής και καθορίζονται οι σχετικές αμοιβές, με αντικατάσταση της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 4058/2012 (Α' 63). Με το άρθρο εικοστό τρίτο θεσπίζεται απαλλαγή από την υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου για τους ιατρούς που έχουν αποκτήσει τον τίτλο ειδικότητας της αναισθησιολογίας ή θα ασκηθούν προς απόκτησή του, με τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4208/2013 (Α' 252). Με το άρθρο εικοστό τέταρτο ρυθμίζεται η ένταξη, στον κλάδο ιατρών του Ε.Σ.Υ., ιατρών χωρίς ειδικότητα προερχόμενων από τον Ε.Ο.Π.Π.Υ. Με το άρθρο εικοστό πέμπτο συντέμνονται οι προθεσμίες σχετικά με τη διαδικασία κρίσης και τοποθέτησης των ιατρών του Ε.Σ.Υ., με τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4498/2017 (Α' 172). Με το άρθρο εικοστό έκτο εξαιρούνται του ορίου αποδοχών των ιατρών του Ε.Σ.Υ. οι αμοιβές τους από συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων των ΕΛΚΕΑ των Υγειονομικών Περιφερειών, με τροποποίηση της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Το πέμπτο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Ε, άρθρο 27), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων Διοίκησης Υγειονομικών Περιφερειών», περιλαμβάνει ένα άρθρο, με το οποίο ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στις Υγειονομικές Περιφέρειες της Επικράτειας καθώς και στην κινητή και ακίνητη περιουσία των νοσοκομείων.

Το έκτο κεφάλαιο (Κεφάλαιο ΣΤ, άρθρα 28-31), φέρει τον τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων Ο.ΔΙ.ΠΥ. και λοιπών φορέων του Υπουργείου Υγείας». Με το άρθρο εικοστό όγδοο ορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΔΙ.ΠΥ., με την προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 4715/2020 (Α' 149). Με το άρθρο εικοστό ένατο ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη δυνατότητα απόσπασης προσωπικού στον Ο.ΔΙ.ΠΥ. Με το άρθρο τριακοστό τροποποιείται το άρθρο 3 του Καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών Ανώνυμη Εταιρεία», που κυρώθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4286/2014 (Α' 194). Με το άρθρο τριακοστό πρώτο ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περι-

φερειών (Κε.Σ.Υ.Πε.), με τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3329/2005 (Α΄81).

Το έβδομο κεφάλαιο (Κεφάλαιο Ζ, άρθρα 32-34), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19», περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Με το άρθρο τριακοστό δεύτερο ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας των εμβολιαστικών κέντρων. Με το άρθρο τριακοστό τρίτο καθορίζεται η δυνατότητα μετακίνησης ειδικευόμενων ιατρών για την κάλυψη αναγκών στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμού. Με το άρθρο τριακοστό τέταρτο παρατείνονται συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης.

Το Μέρος Τρίτο του νομοσχεδίου, υπό τον τίτλο «Καταργούμενες διατάξεις – Έναρξη ισχύος», αποτελείται από δύο άρθρα. Με το άρθρο 35 καταργούνται διατάξεις του ν. 4052/2012 (Α΄41) και του ν. 4600/2019 (Α΄43). Τέλος, με το άρθρο 36 ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου πρώτου

Με το άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου οι ως άνω Συμβάσεις. Σχετικά σημειώνεται ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαΐτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, Αθήνα, 1991, σελ. 21). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τους τρίτους (μη συμβαλλομένους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές, η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δύναμει της οποίας και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. ΣτΕ 4025/1998 και 880/2016 καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2017, σελ. 184 επ., που επισημαίνει ότι, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας). Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής [βλ., ενδεικτικά, τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων: «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότη-

σης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός – Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑ-ΘΕ) και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (ν. 3605/2007), καθώς και εκείνες επί των νομοσχεδίων που ψηφίσθηκαν ως ν. 3676/2008, 4389/2016, 4404/2016, 4422/2016, 4612/2019, 4667/2020, 4702/2020], όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντίθετα, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται δικαστικά.

2. Επί του άρθρου δέκατου τρίτου

Με το άρθρο 13 παρέχεται, με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου στην παράγραφο 4 του άρθρου 8 του ν. 4600/2019 (Α' 43), η δυνατότητα σε ιδιωτικές κλινικές του π.δ. 235/2000 (Α' 199) που διαθέτουν ελεύθερο χώρο εντός του υπάρχοντος κτηρίου, να προσαυξάνουν, αντίστοιχα, τις κλίνες τους, απορροφώντας κλίνες άλλης ιδιωτικής Κλινικής «της οποίας η άδεια ανακαλείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη». Σύμφωνα με το π.δ. 235/2000, η άδεια ιδιωτικής κλινικής ανακαλείται είτε με αίτηση εκείνου προς τον οποίο χορηγήθηκε η άδεια είτε σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του εν λόγω π.δ. είτε, ακόμη, μετά την παρέλευση τριμήνου από την εκπνοή του χρόνου της προσωρινής διακοπής λειτουργίας της Κλινικής, εφόσον κατά τη διάρκεια του τριμήνου αυτού δεν υποβλήθηκε αίτηση επαναλειτουργίας της. Υπό το φως των ανωτέρω, η χρήση του Ενεστώτα όσον αφορά το ρήμα «ανακαλείται» στο τελευταίο τμήμα του ως άνω εδαφίου δημιουργεί, ενδεχομένως, ασάφεια περί τον χρόνο εφαρμογής του.

3. Επί του άρθρου εικοστού

Το άρθρο 20 προβλέπει την άμεση ανάληψη καθηκόντων στα νοσοκομεία προτίμησης από ιατρούς που έχουν λάβει την άδεια άσκησης επαγγέλματος και έχουν υποβάλει μέχρι τη 15.12.2020 αιτήσεις για ειδίκευση οι οποίες εκκρεμούν, ενόψει της ανάγκης αντιμετώπισης της διασποράς του COVID 19. Η φράση «οποιασδήποτε ειδικότητας», στο τρίτο εδάφιο του άρθρου, υποδηλώνει ότι οι ιατροί που έχουν υποβάλει μέχρι τη 15.12.2020 αίτηση για ειδίκευση, δύνανται, ενδεχομένως, να καταλάβουν κενή θέση που προορίζεται για ειδικεύόμενο ιατρό έτερης ειδικότητας. Δεν είναι σαφές, όμως, αν οι κατ' αυτόν τον τρόπο καταλαμβάνόμενες θέσεις αφορούν και πρόσωπα που

θα τις καταλάμβαναν αν απουσίαζε η εν λόγω ρύθμιση. Τέλος, ερωτάται αν η θεσπιζόμενη στο προτελευταίο εδάφιο του άρθρου προσμέτρηση του χρόνου απασχόλησης των τοποθετούμενων ιατρών ως ισόχρονη άσκηση στην ειδικότητα για την οποία εκκρεμεί η αίτησή τους, πρέπει να νοείται ως υποχρεωτικής εφαρμογής.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2021

Οι εισηγητές
Κωνσταντίνος Δεληκαστόπουλος
Χαράλαμπος Κύρκος
Προϊστάμενος του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών